Els tractaments grupals:

Estratègies d'innovació en el treball social sanitari

Susanna Torres

Treballadora Social

EAP Casanova. CAPSE

Justificació:

Els **problemes de salut incideixen** cada cop més en les **situacions sociofamiliars i viceversa**.

Diversos estudis demostren que l'**empowerment** de la població facilita la seva implicació en la cura de la seva salut i en la superació de les problemàtiques sociosanitàries.

És per això, que des del 2007, hem apostat pel desenvolupament de diversos **tractaments grupals** basats en la participació de la comunitat.

Objectius generals:

1. Empowerment de la població diana
2. Crear i/o enfortir les **relacions socials** entre iguals
3. Facilitar **suport psicosocial**
4. **Augmentar** la cobertura de la població diana

Metodologia:

Tenint en compte les necessitats de la població del nostre centre, des del 2007 hem dissenyat i posat en marxa 4 tallers per potenciar els tractaments grupals com a complement de les intervencions individuals i familiars. Els tallers són participatius i faciliten l'intercanvi de coneixements i experiències entre els participants i la durada és entre els 6 i 12 mesos.

Taller de cuidadors (2007):

Projecte en xarxa: 3 Centres de Serveis Socials + AFAB + 2 EAP's (Casanova i Roger de Flor)- Càritas

Objectius específics:

- Donar **suport a cuidador/es** en situació de vulnerabilitat
- **Millorar els canals de comunicació** entre els serveis socials i sanitaris de la zona

Metodologia:

- Grups de Suport: 1 any Sessions quinzenals 1.30h. 24 sessions/any aprox
- Colla Cuidadora: grup de continuïtat, permanent i obert on s'hi incorporen o se'n desvinculen en funció de les seves necessitats i del seu propi procés personal. Pretén donar resposta a la necessitat detectada en els grups de suport: espai de relació, reflexió, aprenentatge... un espai, d'autocura

Població diana:

- Cuidador/es de persones amb dependències, mancats o poc suport familiar i social, i/o símptomes d'estrés per cuidar
- Han de ser persones amb una actitud empàtica i capacitat emocional suficient per participar en un grup
- Territori: Eixample Esquerre i Fort Pienc

Resultats: 18 tallers, 10 cuidadors/grup. Total 178 cuidadors.
1ª edició en la que s'usa escala (Índex d'Estrés del Cuidador) per mesurar resultats qualitatius; fi finals desembre

Taller de relaxació i tècniques de recuperació funcional lleu per a persones afectades per fibromiàlgia i/o síndrome de fatiga crònica: (2011)

Objectius específics:

- ensinistrar en tècniques de **relaxació, recuperació lleu funcional i pensament positiu**

Metodologia: 5 sessions continuades + 1 de seguiment als 2 mesos, 1h

- Instrument de valoració **SF 36** pre – post - seguiment

Població diana:

- Afectats de fibromiàlgia i/o SFC
- No patir TMS descompensat
- No estar participant en un altre intervenció grupal per la mateixa patologia
- voluntarietat
- Pacients dels EAP's Casanova, Borrell i Les Corts

Resultats:

12 tallers, 10 pacients/grup. Total 104.

En avaluar la percepció de qualitat de vida post-intervenció, trobem millora en les subescales funció física, rol físic, dolor corporal, vitalitat, funció social i salut mental ($p < 0.05$).

Taula resultats SF 36

Dominio	Pre		Post		Seguimiento	
	Media	Desv. Estandar	Media	Desv. Estandar	Media	Desv. Estandar
Función física	**38,98**	23,36	**43,27**	23,29	43,57	23,18
Rol físico	**8,67**	20,76	**13,27**	27,05	**24,49**	39,03
Dolor corporal	**25,98**	19,22	**31,27**	18,46	**33,69**	19,10
Vitalidad	**20,00**	14,65	**28,16**	17,90	**27,14**	20,05
Función social	**42,09**	27,21	**48,98**	26,25	**50,00**	23,80
Salud mental	**42,37**	19,27	**53,55**	19,75	**51,18**	21,24
Salud general	37,57	17,03	40,76	16,45	40,55	19,18
Rol emocional	42,86	46,15	57,82	46,04	54,42	47,97

Tallers d'habilitats parentals i competències parentals: (2013)

Projecte en xarxa:
- CAPSE (pediatria EAP's Casanova i Borrell i treball social Casanova)
- Agència de Salut Pública
- Centre de Serveis Socials Antiga Esquerre de l'Eixample

Objectius específics:
• Estimular el **desenvolupament personal** de manera efectiva
• Contribuir a **millorar** els processos de **comunicació**
• **Desenvolupar habilitats** d'escolta, resolució positiva de conflictes, negociació i presa decisions
• **Aprendre a prevenir** problemes de comportament i disciplina

Metodologia: 10 sessions de 2 hores de durada, amb una periodicitat setmanal
Treball Social Sanitari: moderadora de totes les sessions, vincle de unió de la globalitat del taller
Infermeria pediàtrica: participació segons els temes a tractar
Treball Social Municipal: observadora no participant
Agència de Salut Pública: suport en el desenvolupament del projecte i responsable d'explotar les dades

Població diana:
- pares i mares amb nens i nenes de P-3, P-4 i P-5 (de 2 a 5 anys)
- no patir TMS descompensat
- pacients dels EAP's Casanova i Borrell

Resultats: pendents acabar primera edició

Tallers de memòria: (2014)

Objectius específics:

- Detectar de manera pro activa a la consulta la manca de memòria
- Promoure la socialització de pacients amb una problemàtica comuna (pèrdua de memòria)

Metodologia:

Grups tancats de 10 persones màxim
12 sessions setmanals de 2 hores

Població diana:

EAP Casanova que no presenti deteriorament cognitiu (grup 1)
EAP Casanova que no presenti deteriorament cognitiu molt inicial (grup 2)

Resultats: Pendent de inici al 2014

Conclusions generals dels tractaments grupals:

Els tractament grupals afavoreixen:

- la participació i **interrelació** entre parells
- l'**adherència** a les intervencions; taxa de participació i adherència als tallers:
    - de cuidadors del 75%
    - tècniques de relaxació del 90%
    - habilitats parentals pt finalitzar la 1ª edició (voltant del 90%)
- la satisfacció; amb un resultats força similars entre els tractaments grupals iniciats, doncs, entre el :
    - 80-90% considera útil la informació rebuda al tractament grupal,
    - 60-65% considera que la intervenció l'ajudarà a controlar la seva malaltia,
    -79-85% recomanarien l'assistència a altres afectats,
    - i la qualitat docent dels programes es situa pel voltant dels 8.5 sobre 10 i la qualitat docent dels professionals sobre el 9.7

MOLTES GRÀCIES PER LA VOSTRA ATENCIÓ